

BAJA-BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
FERENCIEK-TERE 2. SZÁM.
Telefon 52.

Felolós szerkesztő és felolós kiadó:
DR. KNÉZY LEHEL

Szerkesztő:
BIRÓ LÁSZLÓ

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Negyedévre helyben és vidéken .. 6 P
Egy hónapra .. 2 P

Jobboldali politika.

A politikai rendszerek, az államformák, a kormányzás problémái, általában azok a nagy kérdések, melyek az emberiség művelt részét ma is izgatják, foglalkoztatták minden időben a tömegeket, úgy mint az államférfiakat, a politikusokat, a tudósokat.

Az ember alaptermészete az évezredek során alig változott; erre a meggyőződésre kell jutnunk ha az elmúlt idők, azok államférfiainak, bölcselőinek történetét, írásait olvasuk.

Legjobb bizonyíték erre Ciceró kora, élete és munkássága. Ciceró volt az ókor egyik legnagyobb állam-bölcselője, ma egészen jól beváltva jobboldali államférfinak vagy újságírónak.

Ideálja neki is a jól rendezett állam. Ma is sokszor halljuk, hogy a kormány legnagyobb érdeme a jogrend fenntartása. Ugyanezt vallotta Ciceró is az állam legfőbb feladatai; „de ha ezt elvárjuk az államtól, akkor polgári kötelesség résztvenni az államügyek intézésében.” Kategorikusan mondja továbbá Ciceró: „Elsősorban az államé vagyunk, ezt illeti legjobb erőnk, csak ezután következnek a magánérdek.” Ime az állami öncéluság eszméje klasszikus fogalmazásban.

Ami pedig az államformákat illeti a monarchia, az arisztokrácia és a demokrácia mint egyszerű államalakulatok a maguk tisztaságában könnyen elfajulnak; e helyett a három rendszer egyesítését ajánlja Ciceró, mert a monarchia a látható egységet, az arisztokrácia a mérésközlést, a boláitást; a demokrácia pedig az egyén szabadságát a e révén a kiváló egyéni érvényesülését jelenti.

A legvisszatartótlóbbnak hirdeti azt az államalakulatot, melyben a leggazdagabbat tartják a legjobbnak. Ha Ciceró megítélésében az „első sorban az államé vagyunk” gondolatát ma jobboldalinak fogjuk is fel, a három államforma alapelvei egyesítésének gondolata viszont olyan alkotmányos fogfogás, mely teljesen beilleszthető a magyar alkotmányos gondolkodásba.

Egy bizonyos; még pedig az, tökéletes államforma nincs; nyolc ezer éve ismerjük úgy ahogy az

emberiség történetét; eddig nem fedezték fel a legkéleletesebb állami alakulatot; ebből nyugodt lelekkel állíthatjuk, hogy az abszolút jót ez után sem fogják felalálni.

Nem sikerült Cicerónak, nem fog sikerülni a mai államférfiaknak sem.

De az emberiség célja lényegben nem is egyéb mint a tökéletesedés felé való törekvés, még pedig a legszélesebb néprétegek érdekében és javára.

S ha a szélső baloldali törekvésekkel szemben a jobboldali irány

zat előretör, ez logikus történelmi folyamatnak látszik; de kívánatos, hogy ezt a jobboldali törekvést hasa át az az államügyi idealizmus, mely az ókor egyik legnagyobb államférfiainak és bölcselőinek közéleti munkásságát irányította.

Mussolini a tavasz folyamán ellátogat Budapestre.

Feltűnésteltető híradást közölnek a külföldi lapok. A híradás arról szól,

hogy Mussolini a tavasz folyamán Budapestre utazik. Majd ellátogat Bécsbe és onnan Münchenbe.

E híradással kapcsolatosan érdeklődésre tarthat számot az egyik német lap cikke, mely foglalkozva Mussolini körutjáról, megállapítja; a felolós államférfiak nem igen kerülnek abba a helyzetbe,

hogy külföldre egyszerűen pi-henes céljából utazzanak. A híradás mely Mussolini utjáról szól, máris élénk érdeklődést váltott ki francia és a cseh és román politikai körökben.

A kir. törvényszék felmentette Rajkay József igazgató-tanítót az ellene emelt vád alól.

Ki kovácsolta az igazgató-tanító ellen a nemtelen vádat? Éles összecsapás Unterreiner Károly plébános és a vádlott Rajkay József között.

Reám vonatkoztatva, — vallotta Rajkay József, — Bácsborsód egyik vezető egyénisége kijelentette: „keresztül gázolok mindenkin, legyen az bárki, aki nem az én akaratomat teljesíti.”

Zsúfolt tárgyalóterem, felfokozott érdeklődés. Ez jellemezte a tegnapi napon azt a büntetőtárgyalást, melynek vádlottja Rajkay József 42 éves bácsborsódi román kath. igazgatótanító volt. Az ügyészség azzal vádolta az állásától függesztett igazgatótanítót, hogy ez év július 15 én kiskoru háztartási alkalmazottjának védtelen helyzetével visszaélt.

Rajkay Józsefet, — mint már megírtuk, — a bácsborsódi csendőrség annak idején letartóztatta és be szállította a bajai kir. ügyészség fog házába, majd dr. Marjay Peter vizsgálobíró kihallgatása után szabad lábra helyezte Rajkay József el eljárás egész tartama alatt tartóztalt a vád ellen, ártatlanságát hangsúlyozta. Adatokkal szállt szembe, hogy a vád tarthatatlanságot bebizonyítsa, avval is érvelve, hogy többek jelenlétében Bácsborsód egyik vezető egyénisége kijelentette reám vonatkoztatva:

„keresztül gázolok mindenkin, legyen az bárki, aki nem az én akaratomat teljesíti”.

Az illetőnek, — vallotta ezzel egyidejűleg Rajkay, — az volt az üldözöttség célja, hogy unokaöccsét, aki tanító ez én állásomban ültesse.

Bevonul a bíróság.

Pont kilenc órákor vonult be a bíróság. Dr. Linzer Károly tanácselnökkel az élen. A vádlott személyi adatainak felvétele és a vádirat ismertetése után már hangzik az első kérdés:

- Megértette mivel van vádolva?
- Igen.
- Büntősnak érzi magát?
- Nem.
- Adja elő védekezését
- A kérdéses napon, július 15 én a reggeli misén vettem részt. Házartómban házam kapujában találkozom illi Kovács Jánossal, akivel beszélgetve tértem az udvarra, hová később belépett idb. H. ngen József és Kucsera János is. Most hármasban beszélgettünk. Alig tartózkodtam ötnegyed órát onshaza, mikor nevezettek jelenlétében befogtam kocsimba; és a négy kilométerre fekvő vasútállomásra hajítottam, hogy

Bajáról érkező feleségemet megvárjam. Az alatt az ötnegyed óra alatt míg otthon tartózkodtam, lakásomban, — ahol a sértelt takarított, — be sem léptem. Így a vádbeli cselekményt el nem követtem.

A vádlott kihallgatása után a sértett kihallgatásának tartására a bíróság zárt tárgyalást rendelt el, majd a tárgyalást újból megnyitva beszélték az első tanút dr. Divényi Andor községi orvost, aki a sértettet annak idején megvizsgálta.

A védelem tanul.

És egymásután jönnek a többi tanúk: idb. Hengen János, illi Kovács János, Kucsera János. Egyöntetűen vallják, hogy teljes ötnegyed óráig együtt voltak Rajkay Józseffel a ház udvarán, aki aztán kecskáján távozott.

Világos József és Schön Antal is Rajkay mellett teznek tanuvallomást. Kontsek András viszont zárt tárgyaláson tesz tanuvallomást.

Málnási Albertné, Mezei Pálné a tanító házának szanuközti lakói. A kérdéses időpontban, — vallják, —

Estélyi és bálicikkek nagy választékban Reinhardt Divatcsarnokban

BAJA. — Telefon: 188.

a tanító iskásának ablakai nyitva voltak. A háztartási alkalmazottat láttuk, hogy takarít. Semmit nem észlelték. Délután együtt voltak a nértellek és annak nővérével. A lány nem panaszkodott, még a nő vérének sem.

Kontsek Istvánné, Rajkay Józsefné lényegtelen tanuvallomásaik után Unterreiner Károly plébános két volt cseléde Brandt Mária és Horváth Jánosné, Kubatov Róza tesznek vallomást Nem tudnak terhelő Bajkayra.

Igazalmas összecsapás.

Vörösvézeki Mihály és Vörösvézeki Mihályné már Rajkay ellen vallanak. Majd beszélik a terembe Unterreiner Károlyt, Bács-borsód plébánosát. Unterreiner Károly szerint Rajkay nagy nőbarát volt. Barátságának különös jeleivel bizonyítja el növendékeit. Meggyőződnie viselkedéséről Brandt Mária és később Horvát Jánosné háztartási alkalmazottait utasította, hogy menjenek át az igazgatótanítóhoz, de azok nem tettek eleget az utasításuk szellemében, hogy

nincsenek biztonságban a kántornál.

Rajkay: Ez nem felel meg a valóságnak.

Unterreiner: Alított!

Rajkay: Valótlanosság!

Dr. Lutzer tanácselnök maga ele szöli a két tanut Brandt Máriát és Horvát Jánosnét.

— Hallották mit mondott a plébános ur?

— Igen.

— Miért nem tettek eleget az utasításuk és miért nem mentek át a kántorhoz?

— Azért, mert a plébános ur sohasem küldött bennünket és mi sohasem mondtuk azt, amit a plébános ur most mondott, — vallja egyöntetűen, mind a két tanu.

Erőteljes szóharc keletkezik most a plébános és a vádlott között, melynek az elnök erőlyes szavai vetnek véget.

Elnöki rendreutásítás.

Visztrag Daniel volt községi bíró és Mándity Istvánné iskolázolja

tanuk után Bartos Nándorné, Bartos Nándor tanító felesége következik a tanuk sorában.

— Én abban az időben, — vallja a tanu, — Rajkay közvetlen szomszédságában laktam. Ők előszobájukban beszélgettek, míg én udarunkon sétalgtam. A kamrán levő szellőzőtet nyíltan át hallottam, hogy Rajkay azt mondta a feleségének, ha menesztenek, földet fogok bérelni. De ügylátszik a lány még nem tett feljelentést, mert nem jöttek meg a csendőrök.

Rajkay itt felpattan:

— Maga mer itt beszélni, — kiáltja magánkivül.

Dr. Lutzer elnök: Micsoda hangot használ! Hogy mer itt így beszélni. Rendreutásítom.

Rajkay lecsendesedik, Baricsné befejezi vallomását, amivel a bizonyítási eljárás befejezést nyer, majd a védelem kérésére több meg nem

jelent tanu vallomását ismeretlen az elnök, akik valamennyien volt növendékei és mísem tudnak arról, hogy Rajkay barátságának különös jeleivel tintelette volna ki őket.

Dr. Haranghy László egy. m. tanár orvosszakértő terjesztette elő ezután véleményét, majd dr. Gál Károly kir. ügyész tartotta meg vádbeszédét, majd dr. Fülöpp István védő bizonyította a vád tarthatatlanságát, a vádlott felmentését kérve.

Felmentő ítélet.

A kir. törvényszék hosszabb tanácskozás után délután háromnegyed 3 órakor hirdette ki ítéletét. Leleltében a kir. törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás után

Rajkay Józsefet az ellene emelt vád alól felmentette.

Az ítélet nem jogerős.

A kisiparosságon való segítésről és az adóterhek könnyítéséről — nyilatkozott Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter Pécsen.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter, aki jelenleg kerületében Pécsen tartózkodik, tegnap az Ipartestületben nagyszabású beszédet tartott.

Beszédében a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a válság után az ország a javulás útjára lépett, ami

a kisiparosság helyzetének megjavítását is magával fogja hozni. A most lejárt szerződéseket, melyeket a kormány az állami gyárakkal kötött nem fogják megújítani, hanem a megrendeléseket a jövőben

a kisiparosságnak fognak juttatni.

Járványos időben ne kérjen kölcsön lázhőmérőt a szomszédjától mikor már P 1'60-ért hiteles lázhőmérőt kaphat

Majtinszky-nál.

Egészségügyi és betegápolási cikkek legolcsóbb beszerzési helye.

Beszéde további során a pénzügyminiszter megállapította, hogy a bankok nem tudnak teljes mértékben megfelelni a hitelügyeknek, ezért ügyvezetői fog, hogy elősegítse a bankok hitelnyújtási lehetőségeit. Az adópolitikáról is nyilatkozott a pénzügyminiszter. Kijelentette, hogy a mostani adórendszer fenntartása nem tartozik a pénzügyi kormány céljai közé

és könnyíteni akar a polgárság súlyos adóterhén.

Igazságosság, arányosság és méltanyosság kell, hogy érvényesüljön. A tulthapásokat maga fogja lenyesni.

Kimutatás készül az állásban levő nyugdíjasokról.

Ismeretes, hogy a kormány bizonyos határokon túl megakadlyszinteti a köznyugdíjasok állásvállalását.

Ezért most közzétételre intézett a törvényhatóságok vezetőihez, kik-től kimutatást kér a nyugdíjasok bármilyen díjazással járó foglalkoztatásáról.

Az erre vonatkozó kimutatást legkésőbb január 31-ig a pénzügyminiszterhez kell felterjeszteni.

Hét vagon búzát ad a télen a város a két népkonyhára s az inségének segítésére.

A város minden évben nagyobb mennyiségű búzát tartalékol a két városi népkonyhára, valamint a társadalmi szegényügy igényeinek kielégítésére.

A búzát a Mátéháza pusztai majorjaiból beszállított gabonabérletből biztosítja a város.

A múlt évi kitünő búzatermés husz vagon búzát juttatott a város háztartási gondjainak enyhítésére.

Ebből tizenhárom vagonnal a közelmúltban átvérezett el a gazdasági hivatal, amikor a hat helybeli ajánlattevő közül a legelőnyösebbnek a Magyar Általános Hitelbank gabonasztyáának adták az elsőget.

Legjobb tőkebefektetés ezüst és ékszervásárlás

Vásároljon bizalommal SZIKLAI-nál

Brillians, arany és ezüstvétel legmagasabb áron

Telefon: 2—93. Sziklai Márton órás, ékszerész Baja, Gróf Zichy Bódog-tér 2 szám.

Modernestélyifrizurák

tartós hullám, haj-
festés, arcápolás

Kemény József és Társainál.

A fennmaradt hét vagon buzát az idén is teljesen feléli a két nép konyha és a városi ügy, mivel a közellátásra szorulóak száma most sem kevesebb mint eddigi volt.

Lászlóné tanárné. Az órákat hetenként kétszer este 6 óra után tartják. A nyelvokrást dr. Sichert Ernő főállatorvos tartja.

— A Nemzeti Munkaközpont műsoros táncestje. E hó 24-én este 8 órakor tartja a Nemzeti Munkaközpont bajai csoportja műsoros táncestjét a Központi nagyertermében. Az est fővédnöke dr. Fernbach Bálint főispán. A műsoros táncest előkészületei már szerényen folynak.

— A változás éveiben, amikor arra kell törekednünk, hogy az egy, a tüdő és a szív felé irányuló vér-telődülést ellensúlyozzuk, valamint hogy az emésztőszervek tenyhe működése folytán a belükben beállott pangást biztos és enyhe módon megszüntessük, akkor reggelentek egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviznek valóban áldásos hatása van.

— Balcsat. Érsekcsanádán egy kocsiút falórszékkel dobálták le szombaton délelőtt. A munkásn részt vett Molnár János 16 éves fiú is, akinek a felsőlábára olyan szerencsétlenül esett az egyik falórszék, hogy a jobb lábára eltörtött. A mentők beszállították a bajai kórházba.

Meleg trikót, Fehérneműeket
Gyapju pulloveret
Keztyűt, Hócipőt, Sportcipőt,
Vadászcipőt
most olcsón vásároljon

Fischer Pál r. t., Baja

dívalüzlete

Baró Eötvös-u. 2. szám

clpóráktára

Gr. Zichy Bódog tér 4.

SPORT.

A bajai alosztály tavaszi sorsolása.

Március 21. DVOGE—Bácska S. E., BTSE—NSE

Március 28. BSE—DVOGE.

Március 29. Bácska S. E.—TSE, BMOVE—BTSE.

Április 4. Bácska—NSE, MTE—TSE, BMOVE—BSE

Április 11. DVOGE—MTE, BTSE—TSE, BMOVE—NSE

Április 18. BSE—Bácska, MTE—BTSE, TSE—DVOGE

Április 25. Bácska—MTE, NSE—BSE, BMOVE—DVOGE

Május 2. Székeségyi nap.

Május 9. DVOGE—NSE, BSE—MTE, BMOVE—TSE.

Május 16. BTSE—BSE, NSE—MTE, BMOVE—Bácska.

Május 30. Bácska S. E.—BTSE, BMOVE—MTE

A bajai egyesületek közösen megfellebbezik ezt a sorsolást, először a késői kezdés miatt (a pécsi alosztályban február 21-én kezdenek) másodsor, hogy a husvéti mind a pünkösdi ünnepeken nem szoktak bajnoki mérkőzést játszani, mert olykor más ünnepi program kell a sportkedvelő közönségnek. Sérelem, még az is, hogy évek óta az alosztály döntőt először a bajai alosztály bajnokának a pályáján játszik, hogy ez mit jelent, csak arra kell utatnunk, hogy a közép-európai kupamérkőzéseken tapasztaltuk, milyen előny jelent, ha másodsor a saját pályáján játszva.

Ehől a sorsolásból, csak egy következtetésünk lehet, hogy Pécsen a bajai egyesületeket még ezideig is csak harmadrendű tagyesüléteknek tekintik, pedig nem mindegy, hogy melyik mérkőzés mikor és hol legyen lejátssza, különösen az alosztály döntő, mert ez a mérkőzés ma már nagy tétért megy, nem kevesebb, mint a NB-be való bejutásért.

Fizessen elő

a BAJA-BÁCSKÁRA.

HIREK

— Kozma Miklós belügyminiszter levele Csávoynak. Kozma Miklós belügyminiszter visszaemlékezve bácskai körútjára melegebben levelet intézett Csávoynak község lakosaihoz, különösen elismerő szavakkal szólva Frank Flórián csávoynyi bíró működéséről.

— Olasz nyelvtanfolyam. Az Istituto Italiano di Cultura per l'Ungheria kellő számú jelentkező esetén három hónapos olasz nyelvtanfolyamot rendez a női felsőkereskedelmi iskolában kezdők számára. Részvételi díj az egész tanfolyamra 2— pengő. Jelentkezni lehet Rich Farkas Fiai cégnél az üzleti órák alatt és a női felső kereskedelmi iskolában f. hó 18-án 9—10 és 19—én 11—1 óra között dr. Harangy

Clark GABLE két tűz között!

Jean HARLOW a titkárnő

Maryn LOYD a feleség

KÉRDÉS: megváltják-e a férj a csinos titkárnőtől? FELELET: Meg kell nézni a

FELTÉKENYSÉG-et!

MAY ROBSON
GEORGE BARBIER
JAMES STEWART
HOBART CAVANAUGH

Rendezte CLARENCE BROWN

az Urániában

Január 20-án, szerdán, Január 21-én, csütörtökön.

Kitűnő kíséző filmekkel.

Gyermek mélykocsik

olcsó és finom
kivitelben kaphatók

U T R Y - n á l
Baja

Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280

— A Budapesti Nemzetközi Vásár meghosszabbította a kedvezményes jelentkezési határidőt. Január 10-ig közel 600 nagy magyar vállalat jelentkezett a Budapesti Nemzetközi Vásáron való részvételre. Az érdekeltségek kérésére a vásár vezetősége hozzájárult ahhoz, hogy a jelentkezési határidő, amelyen belül a kiállítók 10 százalékos helydíjkezdményben részesülnek, január 25-ig meghosszabbítottassék.

A Bácska S. E. közgyűlése.

A Bácska Sport Egyesület január 24-én vasárnap délután 3 óra körül tartja az évi rendes közgyűlést az Alsóvárosi Olvasókör helyiségében. Táragsorozat: Előki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztárcsi jelentés. A régi tisztikar lemondása és a felmentvény megadása. Új tisztikar választás. Indítványok. Az elnökség ezúton is kéri a tagokat, hogy lehetőleg minél nagyobb számban és pontosan megjelenni szíveskedjenek.

Laptulajdonos:

Dr. KNÉZY LEHEL.

Szeremlei-utca 28. számú

ház

szabad kézből eladó.
Bővebbet Zrínyi Miklós-u. 17.

Ejjeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
Január 18-tól Január 25-ig.

GYARMATI EMIL
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertára.

FÜZŐ, GYÓGY
HASKÓTÓ,
MELLTARTÓ
Czeizier Jenőné
füzőkészítő mester
szalonjában

BAJA, KÁDÁR-UTCA 10. SZ.

Kombinált szobák nagy választéka!

EBÉDLÖK
HÁLÓK
URISZOBÁK

POLLÁK bútorárúház

Baja, Kossuth Lajos utca.
SZOLID ÁRAK!

Kedvező fizetési feltételek.
Elsőrangú anyag és munka garantiával.

Halló!

Halló!

Ha olvasón és jóllakar szórakozni, keresse fel Buchmann Istve vendéglőt. Elsőrendű jazz zené. Minden

szombat vasár és ünnepnap

**HIRDETÉSEKET FELVESZ
A NYOMDAVÁLLALAT.**

Kiválóan alkalmas tüzelőanyag a

DOROGI SAJTOLT KOKSZ

Fűtsünk-főzzünk dorogi sajtolt koksszal!

Dorogi tojásszén
Dorogi diószén

Kemény és lagy tűzifa ölben és aprítva.
Grünhut és Társa szénagykereskedő
BAJA — Telefon 160.

A Nemzeti Szálló

kádfürdői

naponta reggel 8 órától este 10 óráig a közönség
rendelkezésére állanak!

Saját termelésű tűzifa

hasáb és dorong

I^o száraz

apritott akác, tölgy-, szil- és q-ként

HÁZHÓZ SZÁLLITVA legalacsonyabb napi áron kapható.

Wiesel Sándor és Fia

FATERMELŐK ÉS FAKERESKEDŐK

Iroda: Hajnald u. 13.
Telefon: 42.

Fatelepe: Szentjánosi-ut 7.
(Sugovica part) Telefon: 195.